

IV 61

Rapport

4°

Dikter

AF

GEORG SMIRNOFF.

Søllingfors, 1886.

❖ SVEA OCH SUOMI. ❖

Vexte i norden
Gullhårig sköldmö,
Ammad af vintrars
Frostiga nätter,
Vexlande vårars
Strålände sol.
Stolt, såsom furan
Höjer sin hjessa
Upp emot skyar
Slitna af stormen,
Blickar den unga
Hän mot en framtids
Stundande strider,
Dunkla som ödet;
Leker med brynjor,
Blixtrande svärd och
Speglande sköldar
Bort sina dagar,
Tills emot söderns
Vekliga släkten
Dragar i härnad
Jernklädda jungfrun,

Kufvar de starke,
 Värnar den svage,
 Vänder med byte
 Smyckad igen till
 Fjellprydd hemmet
 Uppe i nord. —

* * *

Vexte i österns
 Skogiga trakter
 Enslig en tärna,
 Suomidottren,
 Smidande runor,
 Kufvande troll och
 Jättar med ordets
 Hemliga krafter;
 Idkande mellan
 Blodiga strider
 Tankens och sångens
 Gyllene konst.
 Kommer en dag så
 Svea den starka,
 Manar till envig
 Suomidottren.
 Blanda så båda
 Blodet i sanden,
 Slutande helga
 Fostbrödralaget;
 Lefva derefter
 Vänfast tillsamman,
 Delande troget
 Strider och faror,
 Åran på segerns
 Blodade valplats,
 Nöden i snöda
 Tidens betryck. —

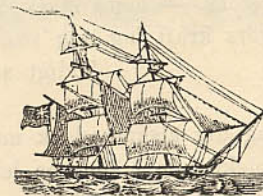
* * *

Vexlade tider;
 Hårdare strider
 Sleto från modern
 Sörjande dotter.
 Dignande, matt, med
 Glappande dödssår,
 Strider hon än med
 Splittrade svärdet,
 Sörjande, bleka
 Suomitärnan,
 Strider för dar som
 Flyktat, för minnen
 Strålande fram ur
 Tidernas töcken;
 Strider ännu för
 Fröjder och lif vid
 Hugfulla Sveas
 Klappande barm. —
 Fäfängt dock, fäfängt
 Højde du svärdet
 Ännu till dödshugg;
 Fäfängt du spillde
 Strömmar af blod ur
 Skälfvande hjertat.
 Ännu ett lif dig
 Bådade morgon-
 Rodnaden för ditt
 Slocknande öga.
 Skall du ännu vid
 Främmande härdar
 Sjunga din sång för
 Kommande slägten,
 Fjerran ifrån den
 Forntid dig tjusar,
 Fjerran ifrån den
 Moder dig fostrat.

* * *

Drömmande skådar
 Hugfulla Svea
 Hän öfver österns
 Lekande böljor,
 Spejar med blåa,
 Dimmiga blicken
 Efter sin dotter
 Segrarnes gåfva. —
 Men i de dar som
 Framtiden bådar,
 Öde du dunkla,
 Säg, skall hon glömma
 Dottren sin moder,
 Skall hon väl glömma
 Svea sitt barn?

1862.

VID EN FÄRD PÅ HAFVET.

Flyg hän öfver skummande haf,
 Darrande båt. Än en gång med oss jagar
 Stormen som förr, då i ungdomens dagar
 Hurtigt vi lekte.

Raskt, snabbare, snabbare blott . . .
 Herrlig är dansen på vågornas toppar,
 Herrligt när vågen, splittrad i droppar,
 Skummar kring bogen.

Sjung, storm, såsom fordom din sång,
 Sänd dina dånande toner kring fjärden,
 Klippor och skär; deras like i världen
 Än jag ej hörde.

Väll, våg, i din fradgande skrud,
 Tumla med mod emot klippiga stranden.
 Bättre är krossas än dö uppå sandens
 Vekliga bäddar.

Lys, blix, utur mörknande sky,
 Ljunga din glans öfver snöhvita vågor
 Skönt en sekund. Dina fladdrande lågor
 Dö dock i nästa.

Ej fruktar jag dock edert ras.
 Storm, du är stark — mera stark är min ande;
 Tumlande vågors kraft jag mig vande
 Tidigt att kufva.

Storm, högt jag dig älskar; dock mer
 När du med bleknande männerna leker
 Dödslek, än när du på stränderna smeker
 Fladdrande lockar.

Snart skall dock du sjelf äfven dö,
 Snart om dttt lif blott med suckar du talar
 Tystare än uti fredliga dalar
 Dufvorna kuttra.

Så lef i minuten ditt lif,
 Tills du dig sjelf med ditt öfvermod krossar.
 Storm, jag dig älskar; storm, jag dig trotsar,
 Mera dock älskar.

1862.

SVANEN.

Barn af den blommande södern! Känner du vår älskliga, hvita fågel, känner du nordens svan? Du har många gånger på dina sjöar beundrat hans enkla och dock så strålande skönhet, men — hos dig dröjer han icke länge. När drifvorna börja smälta för solens varma blick och sjöarne begynna afkasta sin vinterdrägt, när luftens vingade skaror muntert sträcka sitt tåg mot norden, då seglar äfven svanen på hvita vingar på eterns vågor upp till det älskade land, der hans öga först skådade dagens ljus. Der vill han drömma, der vill han älska, der vill han äfven en gång dö. — Vill du så skall jag för dig tälja sagan om hans lif, hans kärlek och hans död i nordens långa sommardag. Hör!

Det är vår i norden. Mild och varm blickar dagens strålande drott öfver sjö och land, öfver dal och berg. Här prunkar icke magnolian, orangen doftar icke här. En ljum vind far öfver markens späda grönska, skakar skämtande rönnens och häggens blyga blommor, kring hvilka fjärlarne smått förtretade fladdra, och stör fröjden för hängbjörken, som vid stranden på sin smärta, silfverhvita stam behagsjukt speglar sin bild i vattnets klara blå. Och här vaggar åter svanen fri och glad på lekande, svala böljor. Tjust blickar han omkring sig. Hur arm, hur blyg och dock hur tilltalande skön i all sin enkelhet är icke denna natur! — Blicka fritt omkring dig, vackra fågel, det är din egen skönhet du skådar i naturen omkring dig.

Vid stranden af Lapplands sjö reder svanen sitt bo och maken bäddar det mjukt med de varmaste dunen från sin bländande barm. Och öfversäll smyger han nu till makans sida, blickar in i hennes ögon och smeker tyst den älskades hals. Han har en vän, hvars hjerta klappar för honom och det här, der han sjelf en gång skådade dagens ljus, här, här i nordens långa, vackra sommardag. Och dock går ej en ton ur hans bröst! Barn af den glödande södern, hans känsla är icke stormande såsom din. Den högsta jordiska sällhet sluter han stilla och tyst inom sitt eget bröst.

Men hör hvilka toner som genombäfvat rymden! hur innerligt klagande, hur underbart gripande ljuda de ej! Är det de osaliga andarnes chor, som sjunga sorgesången öfver sitt förspilda jordelif? Nej, det är den gamla svanens sång. Han måste nu bort, bort från dessa ljusa bygder, der han drömt sitt lifs sköna dröm, han måste nu dö. Och nu först öppnar han sitt hjerta och sjunger sin saknad, sitt farväl till land och sjö, till nordens bleka sol, till maken, till allt hvad hans hjerta älskat högst på jorden. Och i höstens lätta skymning vagga vänliga vågor sångarens lik och lägga det sakta ned på stranden af Lapplands sjö.

Barn af den blommande södern, detta är sagan om vår älskliga hvita fogel, om nordens sångarkung.

1863.

INDIANEN.

Öfver slätten hörs hvithöfdad örn sitt stolta stridsrop sända
Från sin höjd i purpurlågor, utaf aftonsolen tända.
Bäfvande intill sin sida hjorten späda hinden kallar,
När igenom nattens tystnad jaguarens mordskri skallar.

Men igenom dunklet skrider fram ett tåg af tysta männer,
Slättens vilda söner, uppå stigar dem blott hatet känner.
Spejande med falkens blickar mot sitt mål den främste hastar;
I hans spår de andra följa, ljudlöst såsom mörkrets gastar.

Tio gånger re'n de skådat solens klot i vestern sänkas,
Tio gånger re'n prärien hunnit utaf daggen stänkas,
Sedan ifrån sina wigwams krigarne i vapen klädde
Tågat ut till strid, se'n hemmets rökar deras ögon glädde.

Nu är målet mer ej fjerran. Snart skall röde krigarn dricka
Blekansigtets blod, helt snart skall eldens röda tunga slicka
Hyddorna i skogens dunkel, boningar som röfvarn förde
Upp uppå den fria jord som indianens stam tillhörde.

Se, de träda in i skogen, tyst som pantern, då han smyger
Mot den vilsekomne buffeln. Nästa ögonblick han flyger
På sitt offer; starka käkar sina hvassa vapen sänka
I dess strupe och i hjertats kamrar ramens klor sig dränka.

Hör, nu ljuder fasansfullt i blekansigtets tysta boning
 Indianens vilda stridsrop. Ingen nåd och ingen skoning!
 Väckta från sin sömn till döden männen efter vapnen famla,
 Barnen stelnade af skräck kring bleka mödrarne sig samla.

Ingen nåd och ingen skoning! Ibland offrens yra flockar
 Rasar tomahawken, skalperknifven ibland ljusa lockar.
 Med de segrandes triumfrop mäns och kvinnors dödssträn
 blandas.
 Än en stund af strid och intet blekansigte mera andas.

Slut är striden; jättebålet emot skyn sitt offer sänder.
 Prydd med blodigt sköna skalper krigarskaran återvänder
 Till sitt hem mot solens nedgång, att vid egna wigwams sjunga
 Segersången och för bragder elda sinnet hos de unga.

Fädrens skuggor helgas stridens lön; i tältets rökfång hänga
 Blekansigtens skalper. Men igenom stilla natten tränga
 Tonerna af indianens trumma och med dessa sången,
 Af ett oblidt öde diktad, från ett brustet hjerta gången.

Kopparman med kopparhjerta ej som veklig qvinna klagar,
 Sjunger blott om svunnen storhet, om förflutna, gyllne dagar,
 Då ifrån Aztekens stolta borg vid glödande vulkaner
 Till två polars is, från österns och till vesterns oceaner

Röda folket ensamt skötte bågens klang i stridens hvimmel,
 Ensamt egde än en egen jord inunder egen himmel.
 Nu till Store Anden fädren vandrat och på ärfda jorden
 Irrar deras ättling, på sin egen graf, en främling vorden.

Och deröfver tåga omotståndligt främlingarnes leder,
 Store Andens ljuse älskling. Röde mannens sol gått neder. —
 Sakta tonerna sig smyga genom nattens stilla susning,
 Blandade med örnens stolta skri mot morgonrodnans ljusning.

1865.

ГОСПОДИ ПОМИЛУЙ!

Ett försök till högre lyftning i dogmatiskt-religiös stil under
 nödåret 1867—68.

○ Herre Gud Allsmäktige, hvi falla tungt, förkrossande,
 Din vredes slag på Finlands folk? Har spotskt det trotsat
 dina bud,
 Har, glömskt af flydda dagars fröjd, dess Gifvare det glömt,
 då så
 Du drabbar detta arma folk? Allsmäktige, förbarma Dig!

Se, öfver landet tågar hemsk din mörke engel Azraël
 Och — drar ej skörd ur jorden upp, men bäddar under
 frusen teg,
 Den ende skördeman bland oss, med hjälp af hunger, frost
 och pest,
 Förfärligt rika skördar ner. — Rättvise Gud, förbarma Dig!

Se, i hans spår gå skaror fram af män och kvinnor, gubbar,
 barn,
 Med hungrens qual i slappa drag, förtviflan på sitt änne tryckt,
 Och brottets dämon frestande i hjertan som snart klappat ut,
 Då sten du gifvit, men ej bröd. — Förfärlige, förbarma Dig!

Hvad bröt väl denne fader der, som segnat vid sitt arbet' ner,
 Död utaf svält? Hvad barnet der, som qvider i sin moders famn,
 Född för att dricka sorgens tår, ej mjölk, vid hennes torra bröst
 Och sedan dö af hungerns qual? All godhets Gud, förbarma Dig!

Haf miskund, Gud. Som sjelf Du lärt, vi bedja Dig: Gif
 oss vårt bröd.
 Slut åter till din fadersfamn så huld som förr ditt finska
 folk.
 Väck tacksamhet och fröjd igen i dessa bröst der länge, ack!
 Förtviflan ensam herrskat har. All mildhets Gud, förbarma
 Dig!

Att litanian hade åsyftad verkan framgår klarligen deraf att 1868
 blef ett af de bästa rågar Finland någonsin haft.

OBDUKTIONSPOESI.

Högaktningsfullt tillagnad Pathologisk-anatomiska afdelningen i Helsingfors.

Flicka, nyss yr och ljuf
 Log du så gladt,
 Njöt uti fulla drag
 Ungdomens skatt.

Städs dock för vännen kär
 Flydde du mig,
 Fast väl du såg hur jag
 Älskade dig.

Nu jag dig älska får
 Fritt en minut —
 Tills att min knif derpå
 Hastigt gör slut —

Sluka med tjusad blick
 Lockarnes svall,
 Munnen, förr röd och varm,
 Nu blek och kall,

Barmens två kullar små,
 Bländande mer
 Än man på blomstersäng
 Liljorna ser

Och lilla hjertat här
 Uti min hand,
 Frigjort för alltid från
 Kärlekens band.

Så jag dig älskar mer
 Än då i går
 Sist mot din vän du log
 Genom en tår.

Ingen numera din
 Kärlek tillhör
 Och jag dig älskar blott
 Mera därför.

Och med en kyss jag här
 Viger dig in
 Till min utvalda brud....
 Nu är du min!

Stig i förgängelsens
 Evighet ned;
 Om några usla år
 Följer jag med.

Uti förintelsens
 Eviga natt
 Sorglöst vi skratta då
 Döds kallars skratt,

Skratta med tänders prakt,
 Efter ändå
 Ruttnadt är läppars par
 Hos båda två,

Glamma med ljudlös röst,
 Vi båda två,
 Att ej små maskar må
 Höra derpå,

Vädra med näsor, ren
 Gångna i stoft,
 Evighets unkna,
 Disiga doft,

Skåda med stirrande
 Ögonhål ut
 Dit der vårt öga ej
 Ser något slut. —

Stig i förgängelsens
 Evighet ned.
 Om några usla år
 Följer jag med.

1873.

AUGUSTA KARLSSON.

ODE

vördsamt tillagnadt Allmänna Sjukhusets syflitiska afdelning
af
dess t. f. föreståndare.

Skönt å giorno eklärerad
Och med blommor prydd är salen.
Mängden har sig redan samlat
Festligt klädd. Snart börjar balen.

Se, då träder genom dörren
Majestätiskt skön en qvinna.
Fagrare en mö står icke
Uti Helsingfors att finna.

Och ett sorl utaf beundran
Går från kavaljerers skara.
Tjogtals ögon sluka girigt
Nacke, hals och armar bara.

Lätt som rosig sky hon sväfvar
Öfver golfvets glatta yta
Och med en och annan ses hon
Leenden och blickar byta.

„Hvem är hon, den undersköna“,
Höres ~~Elkestubb~~ fråga,
„Som vid första ögonkastet
Bragt mitt hjerta uti låga?“

H. Wallen Frenckell

„Främling“ svaras, „är Ni, som ej
Demimondens drottning känner.
Dock, för henne ej Ni fåfängt
Eder hyllnings offer bränner.“

~~Elkestubb~~ och Augusta
Strax i yster vals sig svinga
Och de ädla kavaljerers
Flock uti förtviflan bringa.

H. Wallen Frenckell

Guldet blixtrar och champagnen
Skummar. Snart det blir för båda
Rent omöjligt att för andra
Ej sin böjelse förråda.

Vildare blir dansen och när
Sista vals man än ej hunnit
Ha de älskande med kind i
Brand från balen re'n försvunnit.

Och när sedan under natten
Vid den skönas dörr man larmar,
Strängt upptagen, hon ej öfver
Någon af dem sig förbarmar.

Och på allas böner svarar
Ställets trogna tjenarinna:
„Ej i natt för Er visibel
Är min ädla herskarinna.“

„Men när nästa natt sin slöja
Stilla öfver nejden breder
Då står hennes rika hjerta,
Öppet kanske ock för Eder.“

Hopen skingras, afskedssucken
Sänd till bädden med de gröna
Sänggardiner, der rivalen
Träder dansen med den sköna.

Så för hvarje natt hugsvalas
Männens kärlekssjuka sinnen,
Lemnande i rik ersättning
Guld och angenäma minnen.

Fortfar så, du hulda tärna,
Drick och älska, njut och skalkas;
Låt din heta blod af männers
Ömma famntag ljuffigt svalkas.

Och när någon gång i leken
Amors pil dig blodigt sårar,
Tag blott då till oss din tillflygt.
Jag skall torka dina tårar.

Jag skall pudra* hjertats sår och
Innan många dagar svunnit
Har vår älskling, skön och glad som
Förr, sin frihet återvunnit.

1882.

* Med jodoform?

Süttarens fråga.